Ing. Marián Foltín

BOZPO, s.r.o. Prievidza

BEZPEČNOSŤ PRI PRÁCI V CHEMICKÝCH PODNIKOCH - PREHĽAD LEGISLATÍVY

OBSAH PREZENTÁCIE

- Úvod
- Systém riadenia BOZP a OPP
- Legislatíva BOZP a OPP
- Povinnosti zamestnávateľa
- Havarijný plán
- Ohrozená oblasť
- Záver

ÚVOD

- súčasťou vzdelávania všetkých zamestnancov musí byť aj vzdelávanie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
- mať k dispozícii informácie, ktoré mu umožnia chrániť vlastné zdravie, chrániť zdravie ostatných ľudí a tiež chrániť životné prostredie
- minimalizovať pravdepodobnosť a závažnosť poškodení zdravia ľudí a poškodenia životného prostredia
- informácie o nebezpečných vlastnostiach látok a zmesí

SYSTÉM RIADENIA BOZP A OPP

- Zamestnávateľ
- vedúci zamestnanci
- zástupcovia zamestnancov
- zamestnanci
- preventívne a ochranné služby

SYSTÉM RIADENIA BOZP A OPP

- Preventívna a ochranná služba - zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov:
  - BTS – ABT a BT
  - PZS
  - odborný pracovníci, revízny technici
  - technik OPP

SYSTÉM RIADENIA BOZP A OPP

- Preventívna a ochranná služba poskytuje:
  - zamestnávateľovi poradenské služby v oblasti odborných,
  - metodických,
  - organizačných,
  - kontrolných,
  - koordinačných,
  - vzdelávacích úloh
  - a iných úloh pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

SYSTÉM RIADENIA BOZP A OPP

- najmä z hľadiska:
  - primeranosti pracovných priestorov a stavieb,
  - pracovných procesov a pracovných postupov,
  - pracovných prostriedkov a iných technických zariadení,
  - pracovného prostredia a ich technického,
  - organizačného a personálneho zabezpečenia.

LEGISLATÍVA BOZP A OPP

Zákon č. 125/2006 Z.z.

Zákon č. 124/2006 Z.z.

Smernica 96/71/ES

Smernica 89/391/ES

Zvyšovanie BOZP

Predpis	Minimálne požiadavky	Smernice EÚ (Sm)
NV 387/2006 Z.z.	Označenia, symboly, Pracovisko	Sm 92/58/EHS
NV 391/2006 Z.z.	Vo výbušnom prostredí	Sm 89/654/EHS
NV 393/2006 Z.z.	OOPP	Sm 1999/92/EHS
NV 395/2006 Z.z.	o PZS	Sm 89/656/EHS
Vyhl. 292/2008 Z.z.	o zázname o RPÚ	-
Vyhl. 500/2006 Z.z.	o hlásení ch.z.p.	-
Vyhl. 504/2006 Z.z.	VTZ	-
Vyhláška 508/2009		

LEGISLATÍVA BOZP A OPP

Zákon č. 125/2006 Z.z.

Zákon č. 124/2006 Z.z.

Smernica 96/71/ES

Smernica 89/391/ES

Zvyšovanie BOZP

Predpis	Minimálne požiadavky	Smernice EÚ (Sm)
Vyhl. 121/2002 Z.z.	Požiarna prevencia	
Vyhl. 401/2007 Z. z.	Protipožiarna bezpečnosť, komíny	
Vyhl. 94/2004 Z. z.	Protipožiarna bezpečnosť	
Vyhl. 96/2004 Z. z.	Horľavé kvapaliny	
Vyhl. 142/2004 Z. z.	Povrchová úprava	
Vyhl. 124/2000 Z. z.	Horľavé plyny	

LEGISLATÍVA BOZP A OPP

Zákon č.355/2007 Z.z.

Smernica 89/391/ES

Verejné zdravotníctvo

⇓

Nariadenia vlády SR (NV)	Minimálne požiadavky BOZP	Doplnkové smernice (Sm)
NV 355/2006 Z.z. (300/2007)	Chemické faktory	Sm 98/24/ES
NV 356/2006 Z.z. (301/2007)	Karcinogénne a mutagénne f.	Sm 2004/37/ES
Vyhláška 448/2007 Z.z.	Kritériá na zaraďovanie prác	-
Vyhláška 542/2007 Z.z.	Záťaž pri práci	-
NV 520/2007 Z.z.	Odborná spôsobilosť	-
NV 253/2006 Z.z.	Práca s azbestom	Sm 83/477/EHS

LEGISLATÍVA BOZP A OPP

Zákon č.82/2005 Z.z.

Zákon č.311/2001 Z.z.

Smernica 92/85/EHS

Zákonník práce

Nariadenia vlády SR (NV)	**Zakázané práce a pracoviská**	**Smernice (Sm)**
NV 272/2004 Z.z.	tehotným ženám, matkám do konca 9. mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám	Sm 92/85/EHS
NV 286/2004 Z.z.	mladistvým	Sm 94/33/ES

POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽA

- v priestoroch, kde sa používajú alebo skladujú nebezpečné látky alebo sa používajú technológie a zariadenia, pri ktorých zlyhaní môže dôjsť k ohrozeniu života a zdravia väčšieho počtu zamestnancov, iných fyzických osôb a k ohrozeniu okolia, a v priestoroch, kde sa nachádzajú osobitné nebezpečenstvá a nebezpečenstvá, ktoré môžu bezprostredne a vážne ohroziť život a zdravie zamestnancov,
  - prijať opatrenia na vylúčenie ohrozenia života a zdravia; ak to s ohľadom na dosiahnuté vedecké a technické poznatky nie je možné, prijať opatrenia na ich obmedzenie,
  - vykonať nevyhnutné opatrenia na obmedzenie možných následkov ohrozenia života a zdravia a umožniť prístup do ohrozeného priestoru len nevyhnutne potrebným zamestnancom, ktorí sú riadne a preukázateľne oboznámení a majú výcvik a vybavenie podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

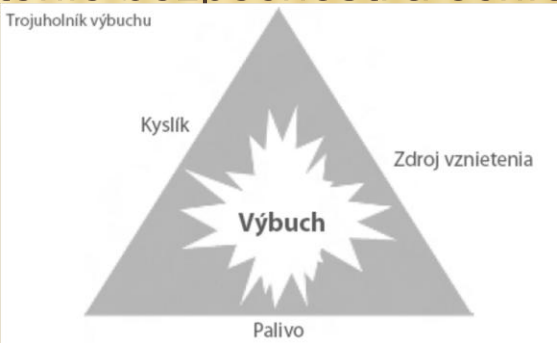

POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽA

- vopred vykonať opatrenia a zabezpečiť prostriedky potrebné na ochranu života a zdravia, najmä :
  - písomne určiť postup pre prípad záchranných prác, evakuácie a vzniku poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci,
  - vybaviť pracoviská potrebnými prostriedkami vrátane prostriedkov na poskytnutie prvej pomoci,
  - určiť a odborne spôsobilými osobami vyškoliť a pravidelne školiť dostatočný počet zamestnancov na vykonávanie záchranných prác, evakuácie a na poskytovanie prvej pomoci, ako aj na hasenie požiaru,
  - zabezpečiť potrebné kontakty s príslušnými zdravotníckymi pracoviskami, záchrannými pracoviskami a hasičskými jednotkami,
- vopred vykonať opatrenia, aby sa zamestnanci mohli postarať o svoje zdravie a bezpečnosť, prípadne o zdravie a bezpečnosť iných osôb, a aby podľa svojich možností zabránili následkom tohto ohrozenia,
- bezodkladne informovať o ohrození a o príslušných ochranných opatreniach všetkých zamestnancov, ktorí sú alebo môžu byť vystavení tomuto ohrozeniu,
- bezodkladne vydať pokyny a zabezpečiť, aby zamestnanci mohli zastaviť svoju prácu, okamžite opustiť pracovisko a odísť do bezpečia,
- nepožadovať od zamestnancov, okrem odôvodnených a výnimočných prípadov, aby pracovali alebo sa zdržiavali na pracovisku, na ktorom existuje také ohrozenie.

HAVARIJNÝ PLÁN

- predpokladané druhy potenciálnych nehôd, havárií a havarijných situácií;
- identifikáciu určených osôb, ktoré prevezmú vedenie v prípade havarijnej situácie;
- popis činností, ktoré má vykonať personál, ktorý sa nachádza v oblasti havarijnej situácie, vrátane takých osôb ako sú zmluvní partneri alebo návštevníci;
- zodpovednosť, právomoc a povinnosti pracovníkov so špecifickými úlohami v čase havarijnej situácie (napr. požiarne hliadky, personál prvej pomoci, špecialisti na zamorenie - toxický únik);
- evakuačné postupy;

HAVARIJNÝ PLÁN

- identifikáciu a umiestnenie nebezpečných materiálov a vyžadované havarijné činnosti;
- prepojenie na externé pohotovostné služby;
- komunikáciu so štatutárnymi útvarmi;
- komunikáciu s okolím a verejnosťou;
- ochranu životne dôležitých záznamov a zariadení;
- dostupnosť potrebných informácií v čase havarijnej situácie, napr. situačné plány závodu, údaje o nebezpečných materiáloch, postupy, pracovné inštrukcie a kontaktné telefónne čísla.

HAVARIJNÝ PLÁN

Názov	Farba pruhu a štítku		Farba písma a okraja štítku
	Názov odtieňa	Príklad odtieňa	
Voda	Zelená Svetlá	5014	Čierna
Para vodná	Sivá Strieborná	1010	Čierna
Vzduch	Modrá Svetlá	4400	Biela
Plyny horľavé	Okrová Žltá	6600	Čierna
Plyny nehorľavé	Okrová Žltá	6600	Čierna
Kyseliny a tekutiny povahy kyslej	Fialová	-	Biela
Zásady a tekutiny povahy zásaditej	Fialová	-	Biela
Tekutiny horľavé	Hnedá	2320	Biela
Tekutiny nehorľavé	Hnedá	2320	Biela
Ostatné	Čierna	1999	biela

OHROZENÁ OBLASŤ

- ***zdroj úniku*** je bod alebo miesto, z ktorého môže unikať do atmosféry horľavý plyn, para alebo kvapalina, ktoré môžu vytvoriť výbušnú plynnú atmosféru
- ***únikom nebezpečnej látky*** jej nekontrolovateľné šírenie do okolia, ktoré vzniklo uvoľnením sa takejto látky haváriou, poruchou alebo narušením technológie, poškodením skladovacieho, prepravného alebo iného obalu, teroristickým útokom alebo iným zámerným alebo náhodným použitím, resp. rozšírením prenosného ochorenia,
- ***rozsahom ohrozenia*** informácie a údaje o druhu ohrozujúcej mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky, oblasti ohrozenia, charakteristikách nebezpečných látok, ich nepriaznivých účinkoch na život a zdravie, časových faktoroch ohrozenia a následkoch mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky na životnom prostredí,

OHROZENÁ OBLASŤ

- ***oblasťou ohrozenia*** ohrozené územie, v ktorom sa pri vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečných látok môže ohroziť život, zdravie alebo majetok - pri úniku chemických nebezpečných látok ich toxickými alebo tepelnými účinkami, výbuchom alebo toxickými splodinami horenia,
- ***výbuchom*** je prudká oxidačná alebo rozkladná reakcia vyvolávajúca zvýšenie teploty, tlaku alebo oboch súčasne,

OHROZENÁ OBLASŤ

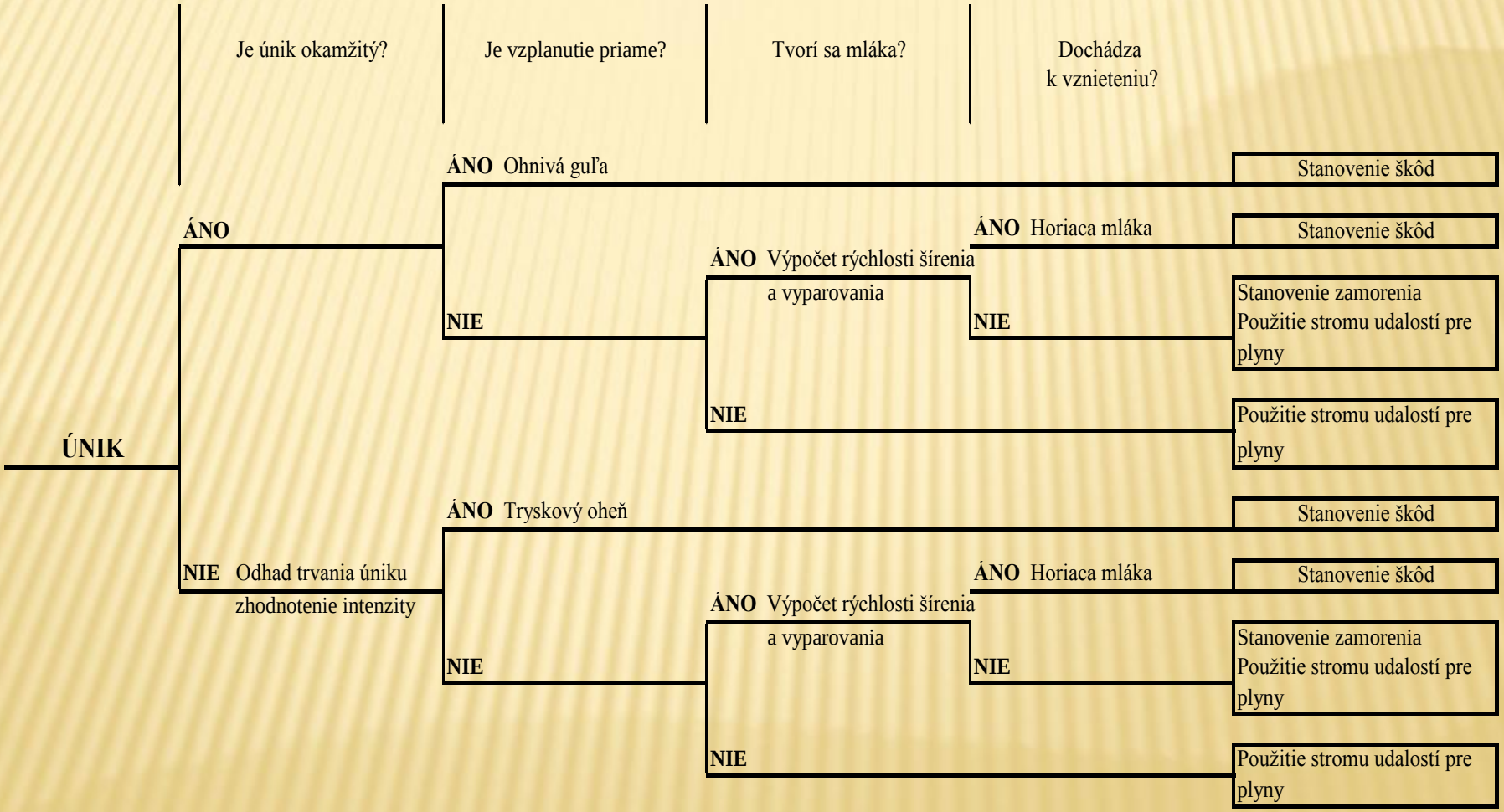

Obr. 2. Strom udalostí pre horľavé kvapaliny

OHROZENÁ OBLASŤ

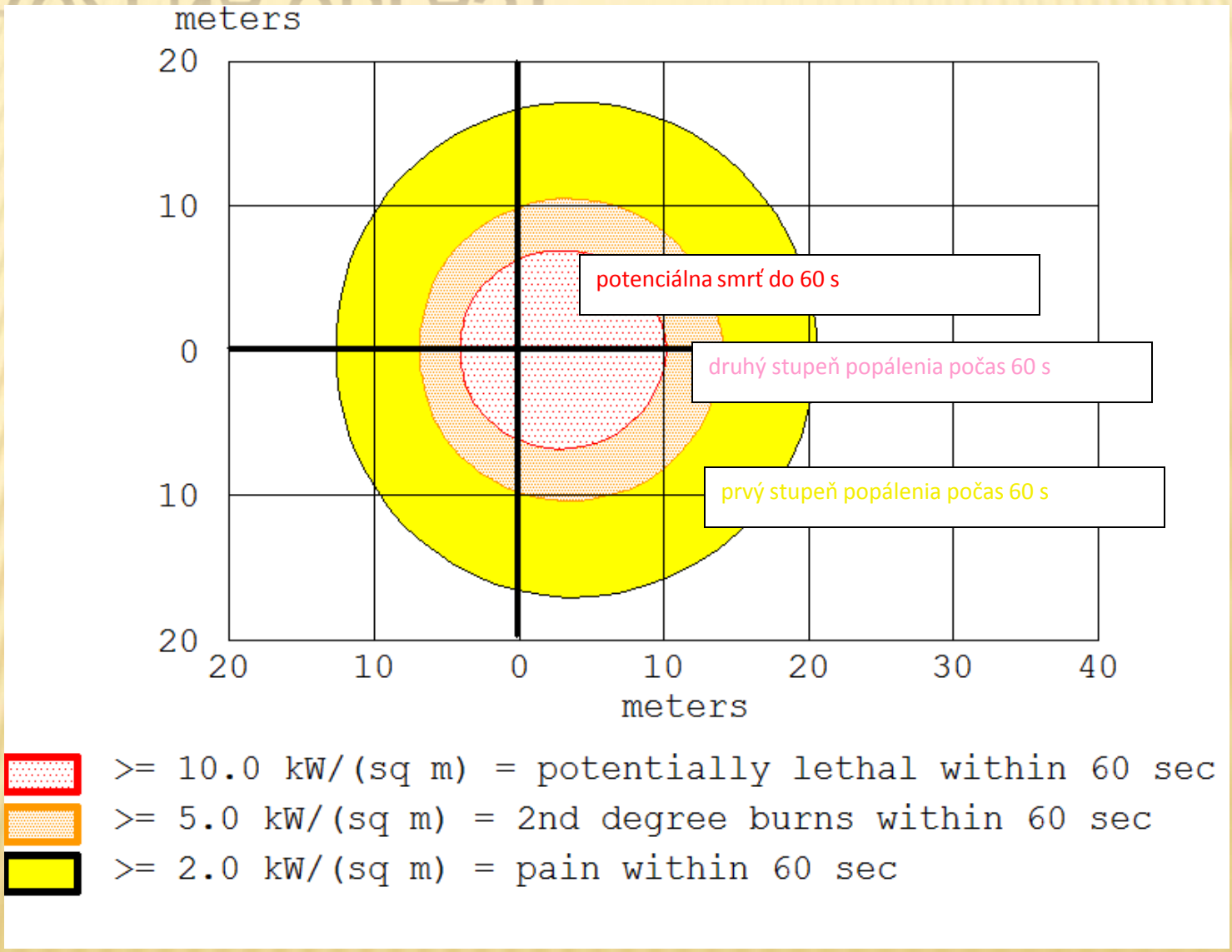

Obr. 3. Tepelné účinky horenia propánu s V = 5000 l

ZÁVER

Ďakujem za pozornosť

Ing. Marián Foltín
Vedúci strediska Bratislva
Odborný garant VTZ a chémie
ABT, TPO, Špecialista na PZPH

BOZPO, s.r.o.
Ciglianska cesta 3C, 971 01 Prievidza
Tel./Fax : 046/542 45 13
mobil : 0917/916757
web : www.boz.sk, www.bozpo.eu
email : marian.foltin@boz.sk

BOZPO